

Preodbitna Mesta: —
 Priložnost . . . K 10—
 Priložnost . . . 5—
 Priložnost . . . 250—
 Priložnost . . . 1—
Priložnost Avstrije: —
 Priložnost . . . 15—
Posebne številke
 — 10 vinarjev. —

STRAŽA

Imenik ali oznaka
 za rubriko po 12 v. vsak dan od 11.—12. ure popoldne.
 — papir —
 „Straža“ izhaja v petih delih in petek popoldne.
 Rubriki se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
 Priložnostna ulica 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti vsak dan od 11.—12. ure popoldne.

Niš padel.

Gorje!

Cenzurirani celovski »Mir« piše:

Na nekem zborovanju pri Dreheru dne 25. okt je govoril dunajski župan dr. Rih. Weisskirchner med drugim tole: »Naši vojaki se niso bojevali samo za zmago, tudi zato, da bi mi vsi uživali sadove zmage. Pozornitve v stare žalostne razmere tudi ne moremo trpeti. Iz krvi, ki je tekla na bojišču, naj nastane nova Avstrija, Avstrija, v kateri zavzamejo Nemci mesto, ki jim gre po zgodovinskem in kulturnem pomenu. Ne poznam bodočih vlad avstrijskih, toda to jim zakličem: Gorje tem, ki bi se drznili avstrijske Nemce pritiskati ob steno. Nemci v Avstriji smo v zvestobi do cesarja in domovine habsburško državo ponovno s svojo krvjo držali skupaj in tudi v tem svetovnem požaru so bili sinovi nemškega naroda, ki so junaško branili grudo. Nevredni bi bili teh junakov, če ne bi tudi pripomogli, da nemškemu narodu v Avstriji ne bo ničesar več odvzeto. Mi hočemo, da sledi bojem, ki so se vršili rama ob rami Nemcev in sinov podonavke monarhije, da tej vojaški vezi sredi tudi poglobljene politične zveze in gospodarsko zblizanje obeh držav zmage tudi v mirnih časih omogočijo. Če se je raztegnila bojna črta od Vzhodnega morja do Srbije in do Dardanel, potem se naj tudi gospodarska bodočnost raztegne od Ostende do Bagdada, potem naj bo tu velika centralna Evropa, moč črta in vladajoča, in naj narekuje svetu, kar nemški duh in nemška misel spoznata za dobro.«

Dunajski župan ni nič več in nič manj avstrijski državljani kakor vsakdo izmed nas. Kar je dovoljeno njemu, katerega glas seže po vsej domovini in preko njenih mej, to mora biti dovoljeno tudi drugim, pri katerih se ne odtehta vsaka beseda tako natančno. (Tukaj je v »Miru« nekaj vrst konfisciranih).

»Presviti cesar je ob izbruhu vojne izdal manifest: »Mojim narodom!« In v tem prekrasnem manifestu govori cesar drugače nego dunajski župan. V manifestu je tudi odstavek: »Jaz zaupam svojim narodom, ki so se v vseh viharjih vedno v složnosti in zvestobi družili okoli Mojega prestola in ki so bili za čast, velikost in moč domovine vedno pripravljeni za najhujše žrtve.«

In tako se je tudi zgodilo. Z zares velikanskim navdušenjem so vsi avstrijski narodi sledili klicu svojega vladarja in njihovi sinovi so kakor jeklen zid branili domovino. In naj zadnji nismo bili Slovenci in Hrvati. Vsi smo krvaveli, vsi bomo zato tudi želi! Dunajski župan naj gre na krvavo južnozapadno bojišče, kjer se ravnokar odigravajo junaški in krvavi boji in naj vpraša slavnega vojkovodjo generala Boroeviča, kdo da je doli železni zid avstrijske monarhije.

Gorje tudi onim, ki bi se drznili zveste in za cesarja ter domovino krvaveče Slovence in Hrvate pritiskati ob steno!

Slovenski polk pohvaljen.

Slovensko-ogrske »Novine« pišejo:

Miroslav naš nadvojvoda je z sledečim brzojavom pohvalo naše domobrance:

»Za vitežko i večkrat ešče proti premoči uspešno obnašanje kral. vogr. 20 ga domobranskoga pešpolka II. bataljona, štero je kazao v srditi

bojah pri Kormin potoki i Bogislowki, posebno priznanje i zahvalnost izraz m. Miroslav, kr. poveljnik vojske.«

Zaistino nas veseli to visoko priznanje, štero odkriva junaštvo nešteti naših slovenskih dečkov in možkov zalavskih, ki v tom polki služijo.«

Slovenci tokraj in okraj bistre Mure so junaki! So in so bili! Kakor so nekaj zvesto sledili naši Panonci slovenskim knezom, tako se zvesto in udano borijo tudi za svoje sedanje vladarje.

Bolgarsko-srbsko bojišče.

Južna bolgarska armada uspešno brani prodiranje francosko angleških čet. Prišle so namreč sedaj že tudi prve angleške čete na fronto, seveda le maloštevilne, kajti Angleži rajši druge naprej tiščijo.

Srednja bolgarska armada ima nalogo, da zabrani združenje umikajoče srbske armade s Francozi in Angleži ter da poda Köveszovi armadi roko za obkolitev srbske armade. Moravska dolina je že zaprta in poroča se, da Bolgari korakajo tudi že proti Pristini. Potemtakem bi bilo zelo verjetno da se tej armadi v celi meri posreči odločena ji naloga.

Severna bolgarska armada, s celom proti zahodu, je zavzela po tridnevem boju Niš ter ob železnici Zaječar—Paračin dosegla stik z Gallwitzovo armado.

Bolgari vkorakali v Niš.

Bolgarsko generalštabno poročilo z dne 5. novembra se glasi:

Po tridnevih srditih bojih je bil Niš, prvovrstna srbska trdnjava in drugo glavno mesto Srbije, danes (petek, dne 5. nov.) ob 3. uri popoldne po naših četah zavzet.

Sovražnik se naglo umika, naše čete ga za sledujejo.

Nad trdnjavo Niš veje bolgarska zastava.

Stik med našimi in bolgarsko armado.

Na črti Paračin—Zaječar se bore naše in bolgarske čete v skupni črti. Združene armade: avstrijska, nemška in bolgarska imajo sedaj skupno bojno črto, ki se razteza od Višegrada do bolgarske meje.

Naloga bolgarskih armad v Macedoniji.

Bolgarske armade, ki se borijo v Macedoniji, imajo sedaj dve izredno težavni nalogi. Pred vsem morajo preprečiti prodiranje angleško-francoskih čet v Macedonijo. Druga naloga Bolgarov pa je, da preprečijo spojitve ostankov srbske armade z angleško-francoskimi četami na Kosovem polju.

Avstrijsko-srbsko bojišče.

Od severa sem smo sedaj do 110—120 km v Srbiji. Dolgost Srbije znaša okoli 450 km. Naše čete so zavzele Kraljevo ter si priborile s tem pot v Ibarsko dolino, po kateri pelja pot do Mitrovice in Pristine. Za obkolitev srbske armade je prodiranje na tej črti velevažno. Bolgari prodirajo proti Pristini.

Gallwitzova armada je dobila stik z bolgarsko armado pri Paračinu, tako da se sedaj naša fronta razteza od izhodne do zahodne srbske meje nepretrgoma.

Kraljevo zavzeto.

Zavezniške čete so dne 6. nov. vkorakale v mesto Kraljevo, ki leži južno zahodno od Kragujevca ob izlivu Ibarja v Moravo.

Srbska armada beži v Novipazar.

Naše čete so vkorakale dne 5. novembra v dolino zahodne Morave in so jo prekoračile. Glavna srbska armada se umika v sandžak Novipazar.

Dve tretjini stare Srbije zasedene.

Naše in bolgarske čete so že zasedle dolino zahodne Morave in Vardarja. S tem je dve tretjini Srbije, kakoršna je bila pred vojsko l. 1912-13, v posesti Avstrije in njenih zaveznikov. Bolgari pa so poleg tega še zasedli približno eno četrtino nove Srbije.

Naši vdrlili v glavne črnogorske postojanke.

Avstrijske čete, ki se borijo ob črnogorski meji, so dne 4. novembra izhodno od Trebinja z naskokom zavzele višino Ilino Brdo in so predrle tamšnjo črnogorsko glavno postojanko.

Avstrijsko-italijansko bojišče.

Tudi goriška bitka se je končala, kakor je bilo pričakovati s porazom Lahov. Verjetno bi bilo, da še bodo Lahi zopet in zopet poskušali srečo, kajti koncem novembra ali prve dni decembra se zbere državni zbor in do istega časa bodo morali delati, kakor da bi nas hudo »napadali«.

200.000 Italijanov padlo.

Tretja velika bitka ob Soči je končana. Italijani so v tej bitki izgubili, kakor pravijo novejša poročila, 200.000 mož. General Cadorna pravi v svojem uradnem poročilu, da se je morala italijanska ofenziva prekiniti, ker je na celim bojišču nastopilo izredno slabo vreme.

Vsa Gornja Italija polna ranjencev.

Iz Lugana se poroča dne 6. novembra: V Milanu, v Veroni in sploh v vseh gornjeitalijanskih mestih je vse polno ranjencev. Vse šole, društveni prostori in vsa prazna zasebna stanovanja so spremenjena v vojaške bolnišnice. Vsa Gornja Italija je ena sama velika vojaška bolnišnica.

Rumunska nepristranost.

Bukareški listi prinašajo z ozirom na krizajoče in nasprotujoče si vesti o politiki rumunske vlade sledečo poluradno spomenico:

Oboroženo posredovanje Rumunije bi bilo le tedaj na mestu, ako bi kaka vojskujoča se skupina ogroževala vitalne interese Rumunije. Izrecno se mora povdarjati, da ne obstoji niti najmanjša obveznost, Srbijo braniti. Bolgarija se bojuje ob strani Avstrije in Nemčije. Radi tega se mora srbsko-bolgarska vojska smatrati kot del velikega evropskega spora. Rumunija se ne čuti dolžne, da bi bukarško pogodbo branila napram velevladnim, ampak bo to storila samo napram državam, ki so pogodbo podpisale in sicer v slučaju, če bi iste iz časti hlepja hotele pogodbo razdreti.

Rumunska armada ni v pravem pomenu besede mobilizirana. Mi smo samo vse potrebno za našo obrambo odredili. Ta obramba se mora vsekako in stalno izpopolniti. Rumunija ni na nobeno stran vojaško vezana.

Res tudi ni, da bi bil na kakoršen koli način sklenjen kak dogovor, posebno pa med Rumunijo in Italijo ne. Italija ima sicer simpatije Rumunije, a te simpatije se izvirajo izza časa in izza onih let, ko je Italija še pripadala k trozvezi. Trozvezna pogodba pa je Italija raztrgala.

Mi imamo tako malo namena zasesti del Transilvanije kakor tudi ne Besarabije. Ravno tako malo se tudi v Rumuniji misli na pomoč Rumunije Avstriji in Nemčiji, kakor na to, da bi se proti njima nastopilo.

To poluradno poročilo se je v Bukarešti splošno sprejelo kot dokaz, da je Rumunija predloge, ki jih je dne 28. oktobra četverosporazum znova in v obširnem obsegu stavil Rumuniji, zopet gladko odklonila.

Zmede v Grčiji

Venizelosova večina v grški zbornici je ministrskemu predsedniku Zaimisu izrekla dne 4. novembra nezaupnico. Zaimisovo ministrstvo je nato kralju izjavilo, da odstopi. Kralj je moral biti na kaj takega pripravljen, kajti Zaimisovo ministrstvo ni imelo več ne. Za to je gotovo, da bo kralj šel svojo pot in Venizelos ne bo prišel do krmila. In to je glavno.

Kritika angleške vojne politike.

V seji angleške zbornice je podal, kakor smo že poročali, ministrski predsednik Asquith opis vojnih podjetij Anglije v tej svetovni vojski ter orisal trenutni vojni položaj na vseh bojiščih. V svojem govoru je povdarjal, da bo angleška vlada zastavila vse svoje sile ter izčrpala, če treba, vse svoje vire, da se doseže skupni najvišji cilj — izvojevanje končne zmage. Vsajati hoče angleška vlada o konca. Po Asquithovem govoru je povzel besedo poslanec Carson, ki je izvajal sledeče: Nahajamo se že v 15. mesecu svetovne vojske ter potrošimo vsak dan 5 milijonov funtov sterlingov (120 milijonov kron). Naše izgube znašajo dosedaj 1 1/2 milijona. Vojno pozorišče postaja vsak dan večje in se kaže, da se še bo raztegnilo na izhod, na življenjske interese Anglije. Po 15 mescih vojne vidimo sovražnike v posesti Belgije, dela Francije in Poljske. V najkrajšem času nameravajo potepati in uničiti Srbijo in angleške čete na polotoku Galipoli ne pridejo dalje. Parlament in vlada hoče ta vedeti, če se uporabljajo na pravilni način pomožni viri v notranjosti države in vojno gradivo in če je vladni stroj v največji meri sposoben za vojskovanje. Narod je skrajno vznemirjen vsled dogodkov na raznih bojiščih. Prvi sunek, ki je zadel narod, je bilo strahovito razkritje, da primanjkuje municije. Nikdar nisem mogel razumeti, zakaj je bilo popolnoma nemogoče uspešno izvesti vojna podvzeta ob Dardanelah, ki so nam kakor mlinski kamen visela na vratu. Ali so dali kedaj Nemci sličen vzgled, da so se tako grozno zračunali, kakor mi ob Dardanelah? Prvi računski pogrešek je bila ekspedicija angleškega vojnega brodogojca pred Dardanele, drugi, izkrcavanje vojaštva, ki je stalo Anglijo čez 40.000 mož, in ki je bilo izvršeno z veliko premažnimi četami, da bi se bilo moglo računati na uspeh. Nadaljnji računski pogrešek je bilo izkrcavanje čet v zalivu Suvla, ki se je izvršilo istotako z nezadostnim številom čet. Tudi tukaj smo izgubili 40.000 mož, ne da bi bili

prodirali le za eno samo miljo. Od dneva te nesreče notri do današnjega dne je bil kabinet zmožen za sklep, ali naj nadaljuje ekspedicijo ali ne. Sistem kabineta je dober za mir. Bolestne seje in posvetovanja kabineta so pa popolnoma brezsmiselna za vojno kovanje. Trebalo bi samo majhnega števila mož, ki bi imeli se tanke in posvetovanja vsak dan, ne pa enkrat v tednu. Trebalo bi najboljšega generalnega štaba, toda v pričetku vojne so bili odposlani na fronto najboljši častniki in generalni štab je bil oslabilen. Dekler bo ta sistem, ki je odgovoren za storjene računске napake, trajal dalje, se ne bo moglo uporabiti na najboljši način razpoložljivih pripomočkov države v prid narodu.

Morda najresnejši slučaj delovanja kabineta je balkansko vprašanje. Ničesar me ni bolj začudilo, kakor pogled na našo balkansko politiko, ki se je vrvela v krogu. Dne 28. septembra je podal Grey izjavo, v kateri je obljubil Srbiji dejanske pomoči. Menil sem, da bi naši vojski svetovalci ne bili nikdar in nikoli dovolili take izjave in obljube, če bi ne bili imeli izgotovljenih načrtov in predpriprav za trenotek, ko bi trebalo Srbiji pomagati v vojaškem oziru. Želja moja je bila, da bi bil storjen še pred tedni sklep, katerega je objavil Asquith še le danes. Carson je nato prečital pismo, katero je poslal Asquithu in v katerem je naznanil in utemeljeval svoj izstop iz kabineta ter nadaljeval: Odkritosrčno pozdravljam Asquithovo izjavo glede bodoče politike in upam, da je vojni načrt izdelan jasno in končno veljavno.

Politične vesti.

Učni jezik v po naših četah zasedni Poljski. »Czas« poroča, da so avstrijske vojaške oblasti v zasedenih krajih Poljske odločile, da se mora učni jezik v šolah ravhati po večini tamošnjega prebivalstva. V krajih, kjer prevladuje poljsko prebivalstvo, mora biti učni jezik poljski, kjer so Nemci v večini, se mo a poučevati v nemščini, v krajih v hodno od Ljubljina, kjer so otroci po večini rusinske narodnosti, pa v rusinskem jeziku.

Žito iz Rumunije. Pred par dnevi so nas razveselile vesti iz Bukarešte, da je Rumunija zopet dovolila izvažati žito v Avstrijo in Nemčijo. Veselje je bilo preuranjeno. Rumunska vlada je sicer izvoz žita v centralne države dovolila toda istočasno je določila minimalne cene za prodajo romunskega žita v inozemstvo, ki so ravno za 100% večje, kakor maksimalne cene, ki veljajo za domači konzum v Rumuniji. Za prodajo žita v inozemstvo je določena posebna centralna komisija, ki ima prodajalni monopol. Minimalne izvozne cene na Romunskem so znatno višje, kakor maksimalne cene, ki so pri nas določene za nakupovanje žita. Tako je zaenkrat vsak uvoz romunskega žita v našo državo izključen. Postopanje romunske vlade je napravilo tako v dunajskih kakor v berlinskih krogih prav nemil vtisk.

Predsednik mehikanske republike — umorjen. Že pet let je v Mehiki domača vojna: stranka se bori proti stranki z orožjem. Zadnje tedne se je mislilo, da se nasprotja poravnajo po vplivu drugih ameriških držav, a to se ni posrečilo. Prezident Caranza, voditelj najmočnejše stranke, je vse pobude za mir odklonil. Caranza je imel skoro vse delavce na svoji strani, proti sebi pa je imel domače in tuje kapitaliste. Revolucija v Mehiki je bila socialnega značaja in Caranza jo je smatral za začetek gosodarskega preporoda Mehike. Zlasti je bil odpor Caranze naperjen proti inozemskemu kapitalizmu, ki so neusmiljeno izkoriščali Mehiko. Kdo je umoril Caranza, v kakih razmerah se je zgodil ta umor, še ni znano.

Raznoterosti.

Novi kardinali. Rimski »Osservatore Romano« uradno poroča, da je sv. Oče Benedikt XV. določil za 6. december javni in za 9. december tajni konsistorij, v katerem bodo imenovani sledeči novi kardinali: Dunajski nuncij Conte Scapinelli, monakovski nuncij monsignor Frühwirth, prejšnji nuncij v Lizboni monsignor dr. Tonti, delegat v Srednji Ameriki Cagliero in nadškofa Mistrangelo v Florenci ter Gusmini v Bolonji. — Dunajski nuncij

Scapinelli je sedaj v 47. letu in bo torej eden najmlajših sedanjih kardinalov. Nuncijsko službo na Dunaju opravlja že od januarja 1912.

Stoletnica Ludvika Štura. Dne 28. oktobra je minulo sto let, kar se je narodil ustanovitelj književnega jezika Slovačkov Ludvik Štur. Slovaška mladina je pod Šturvim vodstvom na pomembnem shodu v Požunu sklenila, da začne rabiti tudi v književnosti slovaško narečje. S tem se Slovaki niso hoteli odtujiti ne češkemu narodu, ne češki kulturi, ampak so le začeli pisati v slovaškem narečju, da bi narod laglje in hitreje vzbudili. Štur je bil urednik raznih slovaških listov, branil je pravice svojega naroda tudi v nemških listih in organiziral svoj narod. Leta 1848. je proti madžarski revoluciji organiziral s Hurbanom in Hodžo slovaški upor in na slovanskem shodu v Pragi v istem letu vzbudil pozornost s svojim radikalizmom. Po pacifikaciji Orgske, se je vrnil domov. Deloval je kot časnikar, beletrist kot pesnik in govornik. Eno zadnjih njegovih del o bodočnosti Slovanov je že kazalo, da je i gubil vse upanje na boljšo prihodnost. Štur je bil v zvezi z različnimi slovenskimi buditelji.

3500 francoskih duhovnikov padlo. Francoska vlada je vtaknila v armado in poslala na fronto vse za orožje količkaj sposobne duhovnike ter pustila ljudstvo brez verske oskrbe. Dosedaj je že padlo na raznih francoskih bojiščih 3500 duhovnikov in 2300 bogoslovcev. Ker je bilo že pred vojno veliko pomanjkanje duhovnikov na Francoskem in se ni pričakovati v doglednem času konca vojske, se bo gotovo še zvišalo to število in pomanjkanje duhovnikov na Francoskem bo po končani vojski tako veliko, da utegnejo biti cele dekanije brez duhovnika in ljudje celo v smrtnih urah brez zadnje pomoči.

Druga efektna loterija „Slovenske Straže“. Javno zrebanje 26. oktobra 1915 je izpadlo tako-le: Dobitek v vrednosti 5000 K je zadela srečka št. 57.361; 1000 K št. 29.728; 500 K št. 65.689; 300 K št. 76.739; 200 K št. 91.787. — Vsaka teh številka ima po pet pred- in pet zadobitkov v vrednosti 20 K; to se pravi: pet številka od navedenih številka navzgor in pet navzdol zadene v vrednosti po 20 K. 10 dobitkov v vrednosti po 100 K so zadele srečke št. 2.322, 21.776, 26.163, 40.695, 45.155, 50.839, 51.424, 74.373, 85.084, 96.811. — Vsaka teh številka ima po pet preddobitkov in pet zadobitkov v vrednosti po 10 K. 50 dobitkov v vrednosti po 50 K so zadele srečke št. 6.847, 8.339, 10.812, 14.486, 15.708, 18.894, 18.985, 21.692, 21.811, 23.622, 24.259, 25.644, 29.824, 32.660, 34.277, 37.322, 37.373, 39.593, 40.822, 42.243, 44.092, 45.964, 48.836, 50.835, 51.310, 54.646, 56.099, 56.714, 59.130, 62.511, 63.238, 63.896, 69.355, 69.778, 74.129, 77.591, 80.160, 83.128, 84.071, 86.365, 87.831, 88.668, 92.925, 93.263, 93.681, 93.804, 96.733, 98.245, 98.506, 99.469. — Vsaka teh številka ima po 15 preddobitkov in 15 zadobitkov v vrednosti po 5 K. — Kdor želi imeti celoten zapisnik izrebanih srečk, ga dobi proti odškodnini 10 vin. v pisarni »Slovenske Straže« v Ljubljani. Vsak ima pa zapisnik na razpolago tam, kjer je kupil srečke. — Dobitki se prično deliti dne 10. novembra.

Ogrski Slovenci za vojno posojilo. »Novine« pišejo: Na tretje vojno posojilo se lepo podpisuje v naših slovenskih farah. V Črensovcih je do dnešnja blüzi, 20 jezer koron bilo podpisanih. Le dale naprej. Naj nikomi ne plesniviijo v omari, penezi. Bogatci pokazite zdaj tudi, ka nekaj mate. Vdarite se v prsi pa pravite kak nikda: telko jezer mam to j podpisanih.

Vojno posojilo. V Avstriji (brez Ogrske) se je podpisalo okoli 3 in pol milijarde. — Lep uspeh.

Odlikovanci domačih pešpolkov. Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: praporščak Karl Namestnik; desetniki Jakob Oset, Anton Arh in Josip Behernjak; poddesetnika Josip Gorjup in Franc Mlinarič; pešci Josip Gračner, Rudolf Jos, Franc Lubej, Anton Kosok in Anton Slogovič, vsi od 26. domobranskega pešpolka; nadalje črnovojniški pešci Jakob Fabrijan, Mihael Kranjec, Anton Karlovič, Anton Čufer, Jakob Kremžar, Martin Lukanc, Franc Habjančič in Franc Plavčak od 87. pešpolka.

Slovenski letalec odlikovan. Glasilo ogrskih Slovencev piše: Že enkrat smo popisali odlikovanje Hozjan Štefana, našega letalca z D. Lendave. Zdaj je dobo novo odlikovanje, priznanje od Pflanzler-Baltin poveljnika i vložena je prošnja tudi, da dobi zlato svetinjo. Novo odlikovanje je dobo za tisto junaštvo, štero je doprineso na Dnjester fronti, od-

kod je mogoče v Besarabijo leteti i tam bombe vrči na rusko letalsko postojanko. To nalogo ne samo ka je dobro izvršiti s svojim častnikom, nego na poti domo je obladal pet ruskih zrakostroj v. — Hozjan Štefan je sin Hozjan Petra i Zver Verone z Bolzovice. Zdaj v lendavskih gorah stanujejo kje so si imanje spravili. Slovenski dečko je tak i se ne sramuje svojega slovenskoga roda. Oproso nas je, naj Slovincem naznanimo njegov uspeh kakti junaštvo slovenskih starišev sinu.

Topla obleka in perilo za vojake. Vojno pomožni urad na Dunaju nam je poslal sledeči oklic: Vse dobrosrčne ljudi prosimo, da darujejo denarne zneske za nabavo tople spodnje obleke za vojake. Odbor bo za došle darove nakupil posebne vrste toplega spodnjega perila po sistemu »Siegeshemd«. Ta spodnja obleka krije prsa, hrbet in spodnji del telesa, ta je narejena iz celega. Odlični zdravniki so spoznali, da je ta obleka ena najboljših. Narejena je tako, da vsak komad lahko obleče šibkejši ali močnejši vojak. Naslovi za darila se naslovijo: Vojno pomožni urad Dunaj III, Am Heumarkt 23.

Naši vojaki dobijo škornje. Dunajski listi poročajo, da se je vojno ministrstvo odločilo opremiti armado po nemškem vzoru s poluvisokimi škornji. Vojna uprava je že naročila velike množine tega novega, zlasti v zimskem času praktičnega obuvala ter bodo prihodnje pohodne formacije že odšle v škornjih na bojišče.

Namesto na dopust — v ujetništvo. Gostilničar Mihael Eder iz Gornjega Avstrijskega se je udeležil kot vojak na Rusko-Poljskem mnogih bitk in prask, ne da bi ga bila zadela sovražna krogla. Za svoje junaštvo je bil odlikovan ter dobil štiritedenski dopust, katerega bi imel takoj nastopiti. Nekaj ur predno bi imel oditi domov, se je vnela nova bitka, v kateri je bil ujet. Z dopustnico v žepu je moral romati namesto v domači kraj — v rusko ujetništvo.

Kaj je treba storiti, če se ti odvzame pol, s katero si dobivala podporo? Mnogokje se pripeti, da se kaki ženi ali družini odvzame pola za preskrbovalno podporo. Mnogokrat se to zgodi neopravičeno samo vsled kake ovadbe, ki sloni na zavisti. V takih slučajih je najbolje, da občina poroča resnico in prosi okrajno glavarstvo oziroma preskrbovalno komisijo, da se dotični ženi ali družini zopet vrne odvzeta pola. Priziv ali pritožba sama se ne upošteva. Če občina nič ne opravi, se mora napraviti popolnoma nova prošnja.

Rodbinam mobiliziranih vojakov se ne sme odpovedati stanovanje. Pod tem naslovom piše praksa »Pravo Lidu«. Pogostoma se še dogaja, da ta ali oni hišni lastnik vliči na sodišče tožbo na plačilo stanovanjske najemnine ali predlog na odpoved stanovanja vojaku, ki izvršuje svojo vojaško dolžnost. V tem pogledu vlada pri sodiščih različna praksa. Nekatera okrajna sodišča prekinjajo, kakor hitro se dožene, da se toženec nabaja v vojaški službi, vse postopanje za toliko časa, da se vojak vrne domov. Hišni lastnik kot tožitelj ne more ničesar storiti proti taki odločitvi, zlasti pa ne more nastopiti eksekucijske poti za plačilo najemnine in prav tako tudi ne more vreči na cesto vojakove rodbine, kajti le ta je dolna v smislu zakona živeti z vojakom kot soprogom, oz. očetom v skupnem gospodarstvu. Druga sodišča pa so uvedla prakso, da postavljajo toženim vojakom skrbnika, ki mora zastupati njihove koristi do časa, ko se vojak vrne. Tak slučaj se je dogodil te dni pred okrajnim sodiščem v Favoritih na Dunaju. Skrbnik, ki mu je bila dostavljena odpoved stanovanja, je nemudoma vložil vzklic in pri ustni razpravi, ki jo je odredilo sodišče, je izjavil, da je bilo dogovorjeno med hišnim lastnikom in najemnikom, da lastnik ne odpeva na jemniku tako dolgo, dokler bo le ta v vojaški službi. Okrajni sodnik je na to prekinil vse nadaljnje postopanje dotlej, da se vojak vrne in v utemeljitev tega sklepa je navajal: »Na podlagi sodnega reda, ki zahteva zaslišanje obeh strank, mora biti najemniku dana možnost, da izpove glede na tožteljevo trditev, a tej pravici ne more v polni meri zadostiti postavljeni skrbnik, ki sam ni informiran o stvari. Možnost izpovedbe mora biti zagotovljena tožencu tembej, ker toženec ne sme pred višjimi vključenimi instancami navajati nikakih novosti (trditve), ki jih ni že izrekel pred okrajnim sodiščem. Zato se je upravičeno bati, da bi nepriznost toženca mogla imeti neugoden vpliv na potek procesa.« — Okrajni sodnik pa je obenem izrekel tudi svoje mnenje napram pritožbi hišnega lastnika, ki da ne more izvesti odpovedi, pa tudi ne doseči plačila najemnine. Izrekel je namreč ob koncu svoje obrzložbe: »To stanje stvari pomenja sicer za hišne lastnike precejšnjo trpkost, katero pa je treba smatrati za del vojnih bremen, ki za najemnika obstoja v tem, da mora biti v vojni službi, v kateri zastavlja svoje življenje, za hišnega posestnika pa v tem, da do onega časa, dokler se najemnik ne vrne, ne more doseči razrušenja najemne pogodbe in obsodbe najemnika v plačilo najemnine.« — Sodnik je s tem podal razmerje med obeh strankama. Najemnik je v nevarnosti, da izgubi svoje življenje, dočim se more lastnik hiše edino le bati, da dobi nekaj desetakov manj najemnine.

Letnik 1898 pride k prebiranju. Kakor izvemo, bodo mladeniči letnika 1898 v kratkem klicani k prebiranju. Občine so že dobile potrebna navodila.

Promet s strojili. Po naredbi trgovskega ministrstva, ki določa najvišje cene za ježice ter za smerekovo in hrastovo lubje, se morajo vse zaloge strojil ponuditi v nakup centrali za kože in usnje. Ponudbe glede ježic je bilo predložiti do 20. oktobra in sicer po stanju, kakor so znašale zaloge dne 8. oktobra. Nove zaloge je kasneje ponuditi v nakup 1. in 15. dne vsakega meseca. Hrastovo in smerekovo lubje je bilo ponuditi samo enkrat in sicer 20. oktobra. To ponudbo staviti niso bili zavezani oni lastniki teh predmetov, katerih zaloge ježic, oziroma hrastovega in smerekovega lubja ne presega 2500 kg. Izdelovalci usnja smejo zaloge, ki jih že imajo v posesti, porabiti v svojem obratu. Ježice se morajo ponuditi v nakup zgoraj omenjeni centrali, če tudi jih je bil lastnik morda prodal komu drugemu. Najvišje cene za smerekovo lubje so različno določene. Za lubje iz alpskih pokrajin in Ogrskega se plačuje po 30 in 36 K, iz Šlezije po 25 do 30 K, za lubje iz drugih pokrajin po 22 in 26 K. Nižje cene veljajo za zvito lubje, više cene pa za lubje, ki je zlomljeno ali stolčeno. Cena hrastovemu lubju je 30 K v snopih, 32 K, če je rezano, 34 K za zmloto. Za ogrske in slavonske ježice je določena cena po kakovosti in znaša 55, 41 in 27 K, za ježice iz drugih krajev pa 45, 32 in 23 K. V teh cenah so obsežni tudi stroški za dovoz k nakladalnim postajam in stroški za nakladanje.

Oddaja vojnih ujetnikov. Cesarska namestnica nam naznanja, da se pod gotovimi pogoji oddaja o vojni ujetniki za delavske svrhe tudi v skupinah po 10 do 20 mož. Število takih skupin pa je zelo omejeno, ker se v tem slučaju zahteva preveč stražnega osebja. Radi tega se na prošnje za 10 do 20 ujetnikov za eno občino ozira le v posebnem oziru vrednih slučajih. Prošnje je torej treba dobro utemeljiti in jih poslati na okrajno glavarstvo, katero jih po le vojaškemu poveljstvu v Gradcu. Vojaška oblast zahteva, da se pri prošnjah za vojne ujetnike vložijo pri politični oblasti ka cija, ki znaša za občine (t. j. za javna dela, popraviljanje cest i. t. d.) 20 K, za zasebnike po 30 K za enega ujetnika. Ako se delodajalec pregreši zoper pogodbeno določila glede ravnanja z ujetniki, vložena kavcija zapade na korist vojnemu zakladu. — Ako delodajalec hoče svojemu sosedu da i n. pr. za nekaj dni ujetnike na pomoč, mora to naznaniti vojaški oblasti, katera mu je ujetnike izročila. Natančna pojasnila glede ujetnikov-delavcev dobijo tiste osebe v občini, katere so določene, da nadzorujejo ujetniško delo in imajo nalogo, da poročajo oblasti, če se vse v redu vrši.

Važno za občine. Deželno finančno ravnateljstvo je sporazumno z deželnim odborom določilo, da se morajo letos občinski proračuni občin, v katerih se je določilo več kot 50% občinskih doklad, vposlati popolnoma rešeni in z zahtevanimi prilogami najpozneje do dne 15. novembra okrajnemu odboru, da jih predloži višji oblasti v odobrenje.

Občinski odbori. V občinah, kjer so občinski odborni odšli pod orožje, se morajo mesto vpoklicanih začasno povabiti k občinskim odbornim sejam namestniki. Pri proračunih mora n. pr. biti navzočih vsaj dve tretjini vseh odbornikov. Kjer pa so tudi namestniki vpoklicani in je nemogoče sklicati sklepno odborovo sejo bo politična oblast občinski odbor razpustila in imenovala komisarija.

Bakrena galica. Mariborski okrajni zastop je z odlokom z dne 8. novembra zopet pozval podrejene občinske urade, naj takoj vposljejo naročilne pole za modro galico. Okrajni zastop pravi, da naj vsak vinogradnik naroči le toliko galice, kolikor je bo l. 1916 neobhodno potreboval za lastno uporabo. Po končani vojski bo cena galici gotovo močno padla.

Za trgovce. Od vlade se naznanja, da se dobi petrolej pri družbi »Petroleum-Verstand«. G. m. b. H. Wien X. Steuchgasse 1.

Najvišje cene za petrolej. Dunajska »Neue Freie Presse« poroča, da se med avstro-ogrsko vlado in zastopniki petrolejne veleindustrije in veletrgovine vrše pogajanja za določitev najvišjih cen za petrolej za celo državo. Dosedaj še pogajanja niso imela povoljnega uspeha.

Za kmete. C. in kr. vojaško oskrbovalno skladišče v Mariboru kupuje nestisnjeno seno za 9 K

50. streseno slamo za 6 K, povezano slamo za 7 K.

Cene v mariborskem okraju. Okrajno glavarstvo Maribor je nastavilo sledeče cene, ako se kupuje od producenta: za 1 l mleka do 28 v, za 1 komad jajc do 11 v, za krompir do 1000 kg do 13 K, čez 1000 kg do 11 K. Cene za mleko in jajca bodo težko odgovarjale produkcijskim stroškom in navadnemu dobičku.

Otrobi. C. kr. okrajno glavarstvo v Mariboru naznanja: Več občin se je pritožilo, da mlini njim odkazane otrobe višje zaračunajo nego po prvotno določeni najvišji ceni. Ker pa to preračunanje nikakor ni samovoljno, se v pojasnilo naznanja, da točasne prometne težkoče onemogočujejo, da bi se ogrski otrobi v vsakem posameznem slučaju pravočasno avstrijskim živinorejcem direktno dovažali. Centrala za krmila je torej odredila, da se v nujnih slučajih namesto ogrskih otrobov pomožno daje na razpolago avstrijski otrobi, vendar pa za povprečno ceno, izračunjeno na ogrske otrobe. Samoobsebi umevno je, da se bodo ogrski otrobi, kakor hitro dojdejo na Avstrijsko, kljub višji ceni, prodajali kot zamenjavni otrobi za cenejšo avstrijsko najvišjo ceno. Za Štajersko je cena prostih otrobov po 24 K za 100 kg brez vreče od postaje ali po 23 K 50 h od mlina.

Domači mlini ali žrnije. Po deželi plašijo in begajo gotovi ljudje naše ljudstvo s tem, da širijo vesti, da je mletev žita na domačih mlinih ali žrnjlah prepovedana. Take vesti so popolnoma iz trte izvite in ludobne. Na domačih mlinih smeš mleti žito, kakor ti drago. Razširjevalce takih vesti pa je treba neusmiljeno prijeti.

Preskrba Gradca z mlekom. Graško meso, oziroma tamošnja aprovizijska komisija je nakupila na Nizozemskem 250 krav-mlekaric, od katerih daje ena na dan po 16 do 24 l mleka. Vlada namerava v Gradcu prepovedati kavanarjem vsak dan od 10. ure naprej dajati gostom mleko in mlečno kavo. Na ta način upa prihraniti na dan več sto litrov mleka.

Preskrba ubožnega prebivalstva v Gradcu s petrolejem. Aprovizijski komisiji v Gradcu se je posrečilo, da se je avstrijska petrolejska družba zavezala prodajati ubožnemu mestnemu prebivalstvu petrolej liter po 60 vinarjev. Izdale so se posebne petrolejne karte, s katerima ima vsaka ubožna družina pravico kupiti na mesec 6 litrov petroleja za 60 v. liter. Premožnejši sloji ne dobijo petrolejnih kart ter morajo plačevati liter po dnevnih tržnih cenah 72 do 80 v. Taka naredba bi bila tudi za Maribor zelo priporočljiva.

Najvišje cene za seno v Gradcu. Graški listi poročajo, da se je za graški trg nastavila najvišja cena za seno in sicer 9 K za 100 kg. Ker pa ponekod celo na deželi plačuje seno posebno vojaštvo — po 10 do 14 K, kmetje na zadnji tržni dan dne 3. novembra niso pripeljali več kot en voz sena, dočim se je poprej, posebno v mirnih časih pripeljalo 50 do 80 voz. Čudno je, da se pri določitvi najvišjih cen ni oziralo na razloček med ladjkim in kislim senom. Najvišje cene za seno veljajo samo za Gradec.

Zvišanje zdravniških tarifov in pristojbin. Štajerska zdravniška zbornica je dovolila zvišanje zdravniških tarifov in pristojbin.

Žlahtni kostanj. C. kr. okrajno glavarstvo v Mariboru naznanja občinskim predstojništvom: Posestnike žlahtnega kostanja je takoj obvestiti, da smejo svoje zaloge žlahtnega kostanja prodajati samo c. kr. deželnemu kulturnemu nadzorstvu v Gradcu. Kostanj je odpošiljati pod naslovom: »Tvrška bratje Wolfbauer v Pernegu pri Brucku ob Muri. Za en kilogram se plača 32 v. Za prevoz žlahtnega kostanja po železnici je potrebno prevozno potrdilo, ki ga je dobiti od okrajnega glavarstva v Mariboru, v sobi štev. 6, I. nadst.

Divji kostanj, želod in busavica. Cesarsko namestništvo razglša: Da se krijejo na deželi potreščine glede krmil, je vlada zasegla vse zaloge divjega kostanja, želoda in bukavice. Omenjeni sadovi se morajo oddati posredovalnemu uradu za krmila pri namestnji v Gradcu. Ta urad mora skrbeti, da se ti sadovi pripravijo za živinska krmila in se potem oddajo občinam, katerim primanjkuje takih krmil. Lastniki divjega kostanja, želoda in bukavice so obvezani, da svoje zaloge prepustijo namestnji. Če se glede oddajne cene ne more doseči sporazumljenje, določi ceno nespornim potom pristojna sodnja. A blago se mora kljub temu

takoj oddati. Pošiljatve divjega kostanja, želoda in bukavice se naj naslovijo edino le na posredovalni urad za krmila pri cesarski namestnji v Gradcu.

Izvoz sena in slame iz Koroškega prepovedan. Etapno poveljstvo za Koroško je prepovedalo izvoz sena in slame iz Koroškega.

Najvišje cene za goske na Češkem. Kakor znano, je reja gosk na Češkem najbolj razvita. Češko namestništvo namerava izdati najvišje cene za goske. Te cene se bodo določale sporazumno z zastopniki poljedelcev in sicer vsak mesec posebej.

Omejitev uporabe mesa in masti v Nemčiji. Nemški zvezni svet je odredil, da se ne sme od 1. novembra t. l. naprej prodajati mesa nobene vrste ob torkih in petkih, ob ponedeljkih in četrtek se pa ne sme prodajati v gostilnah nobene vrste mesa pečenega na masti in tudi mast sama se ne sme prodajati. Ob sobotah je pa prepovedano v gostilnah svinjsko meso. Ta odredba se ne razteza na zasebna gospodarstva.

Živinske kužne bolezni na Sp. Štajerskem. V dobi od 23. do 30. oktobra so razsajale sledeče živinske kužne bolezni na Sp. Štajerskem: Bolezen na gobcu in parkljih v občinah Sv. Peter Sav. dol., Sv. Peter pod Sv. gorami, v Brežicah in v Vidmu. Konjske garje: v občinah: Seneca, Sv. Marjeta, Orehovavas, Partinje, Pobrežje, Gornja in Sp. Veličina, Zrkovci, Sv. Miklavž in Rogatec. Svinjska kuga: Maribor, Leitersperg, Sv. Lovrenc nad Mariborom, Brežice, Zakot, Bizeljsko. Svinjska rdečica: Braslovče, Rogoznica, Velika Nedelja in Brebrovnik.

Regulacija Mure. Dne 10. in 11. novembra bo posebna komisija pregledovala dosedanja regulacijska dela ob Muri in sicer od Lipnice do ogrske meje. Občinskim predstojništvom je naročeno, da naj posestnike-mejaše opozorijo na to komisijo in naj ob enem imenom svojih občin komisiji predložijo svoje želje.

Hmelj. Tudi v pretečeni dobi ni bilo na hmeljskem trgu v Žatcu prav nobenoga popraševanja po hmelju, zlasti po tujem hmelju. Cene za štajerski hmelj so zopet padle in so se gibale med 50—70 K za 50 kilogramov. V hmeljskih skladiščih v Žatcu so nakupičene velike zaloge tujega hmelja.

60.000 jaje zaplenjenih V Homutovu na Češkem je politična oblast izvedela, da ima neki tamonjni veletržec shranjenih 60.000 jajc, da bi jih razpečal takrat, ko bi bila najdražja. Politična oblast je kratkoma zaplenila omenjeno zalogo, ter na ta način prekrizala račun oderuškega spekulant.

1000 meterskih stotov sena zgorelo. V nekem skladišču v Waltendorfu pri Gradcu se je nahajalo 1000 meterskih stotov sena najboljšee kakovosti. Dne 3. novembra opoldne je izbruhnil iz neznanega vzroka požar v imenovanem skladišču, ki je v kratkem vpepelil poslopje in vso zalogo sena. Govori se, da so dečki s cigaretami povzročili požar.

Ženske — žurnalistke. „Slovačke Noviny“, ki izhajajo v Ogrskem Hradištu, so izgubile svojega urednika. Moral je k vojakom. List vodi sedaj njegova žena, ki je tudi podpisana kot odgovorna urednica. — Uredništvo drugega slovaškega lista „Zajmy Slovače“ je prevzela gospa Dymova, ker je bil njen mož poklican v vojake. — Urednik lista „Wiener-Neustädter Nachrichten“, Rudolf Knill, je šel prostovoljno k vojakom. Odgovorna urednica lista je zdaj njegova žena.

* **Ciganske tolpe** so se pojavile v zagrebški okolici, kjer kradejo in ogrožajo javno varnost. V torek ponoči je policija in žandarmerija izsledila v nekem gozdu pri Sestinih blizu Zagreba tako tolpo, toda predno so jo mogli prijeti, se je izgubila v gozdu, pustivši na cesti en voz, pri katerem so ostale privezane — ukradene krave.

Volkovi v Dalmaciji. Dočim so bili v prejšnjih letih volkovi v Dalmaciji skoro popolnoma nepoznani, se jih je letos pojavilo v tej deželi izvanredno veliko število. Raztrgali so že cele črede ovac ter s tem povzročili veliko škodo. Ker je moralo prebivalstvo oddati vse svoje orožje in primanjkuje lovecev, se čutijo volkovi v Dalmaciji popolnoma varni.

Avtomobili v vojni. Avtomobil igra v sedanji vojni velevažno vlogo, ker se ne uporablja samo za dobavljanje materiala, temveč tudi kot bojni sredstvo (oklopni avtomobil možnarskih baterij) ter za prevažanje velikih vojaških mas z enega kraja v drugega. Govori se, da so Nemci iz Francoske prepeljali z avtomobili nekaj desetstotov mož na rusko-poljsko bojišče, s katerimi sovražnik nikakor ni računal prej. Na Francoskem je dva dni pred napovedjo vojne pozvala vlada vse lastnike avtomobilov in avtomobilski klub, da poročajo vladi, koliko avtomobilov bi za slučaj vojne mogli dati na razpolago vladi. Vojaških avtomobilov vseh vrst, med njimi voz za prevažanje topov,

municije in letal, je bilo okoli 18.000. Od zasebnih voz jih je vlada mogla rekvirirati v vojne namene 50.000. Avtomobilska družba v Parizu je dala na razpolago 1100 svojih voz. Vsega skupaj je dobila francoska armada okrog 70.000 avtomobilov, kar pomenja 65 procentov vseh na Francoskem se nahajajočih avtomobilov. Nekoliko manj, pa vendar še vedno velikansko število avtomobilov imajo tudi Nemci. Neki ameriški strokovnjak piše, da nemška armada razpolaga s 55.000 motornimi vozovi. 30.000 jih je med njimi vojaških, a zasebnih jih je bilo rekviriranih 25.000, torej manj nego na Francoskem; toda avtomobil na Nemškem ni tako razširjen, kakor na Francoskem. Angličani so poslali na evropsko bojišče 20.000 avtomobilov vseh vrst. 1000 jih je dala londenska avtomobilska družba. Vsem trem armadam je torej na razpolago 155.000 vsakovrstnih avtomobilov. Vojaške uprave se po možnosti prizadevajo, da se obrabljeni, razstreljeni in težko poškodovani avtomobili nadomestijo z drugimi. Tudi v avstrijski armadi se zelo in uspešno uporabljajo avtomobili, toda njih število ni točno znano, majhno pa gotovo ni.

Kobaridci. Vsi begunci iz Kobarida in Bovca naj mi naznanijo svoje naslove. Ob enem naj vprašajo za pogrešane ude družine (v ta namen je priložiti znamko 30 v za odgovor). Enako se zahtevajo novice in naslovi vojakov. Na ta način bo vsak izvedel o svojih! Ivan Gabršček, učitelj, Dolina pri Trstu.

„Mentor“. List za srednješolsko mladino. Izšla je ravnokar 10, 11, 12 številka. V obsežni številki je priobčil K s a v e r M e š k o nekrolog slovenskemu igralcu Antonu Verovšku. Nekatero reminiscence so zelo zanimive, kakor je sploh cel spis nad navadnimi nekrologi. Prof. Fr. Omerza objavlja Homerjevo Iliado, kajpada v lepem slovenskem prevodu. Prof. Pengov priobčuje sliko »Prazna hiša«, v kateri po svojem originalnem načinu biologijo muhe ter postrani tudi drugih žuželk. Odkar nam je umrl Erjavec, ne zna nihče tako zanimivo opisovati narave božje kakor Pengov. Josip Lavtižar nadaljuje opisovanje svojega potovanja po Ruskem. Prof. Fr. Pengov nastopi drugokrat ter mično opisuje napredek, nazadovanje in stagnacijo v zgodovini človeštva. Prof. dr. Trdan opisuje Carigrad in Dardanele. Prof. dr. Samsa uči, kako si je treba pripraviti ekcperpte in citate. Tudi Grivčev drobiž je zanimiv. »Mentor« je naš najboljši popularno znanstveni list, pisan sicer predvsem za dijake, a tudi vsakdo drug, ki se briga za vedo, znanost in lep-slovje, bo v Mentorju našel dobrega priatelja.

Koledar za slovenske vojake za leto 1916 je letos gotovo najboljši in časa najbolj primeren slov. koledar. Obsega tudi še zadnje 4 mesece letošnjega leta. Krasi ga lepa slika cesarjeva. V koledarju najdeš 10 strani molitev, ki so primerne za vojake na bojišču. Razven tega te ta koledar poduča o podporah družin, o penzijah vdov in sirot, o penzijah invalidov i. t. d. Ob konca ima tudi vzorce za prošnje na razne urade v zadevi podper in penzij. Koledarja se je dozdaj razpečalo med slov. vojaštvom že 10000. To kaže, kako je priljubljen vojakom na fronti, ki ga enkrat vidijo, si ga gotovo naroče in ga težko pričakujejo. Stane pa s poštnino vred 1 K; brez poštnine 10 v manj. Naroči in dobi se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Dopisi.

Maribor. Strašmojster 5. dragonskega polka Albin Reismann, sin tukajšnjega trgovca, ki je bil že poprej odlikovan s srebnim zaslužnim križcem, je sedaj dobil bronasto hrabrostno kolajno.

Maribor. Praporščak 27. domobranskega pešpolka Franc Pregelj iz Maribora, se nahaja ranjen v ruskem ujetništvu v Berezovki.

Maribor. Pred tukajšnjim okrožnim sodiščem se je dne 2. novembra zagovarjal 34 letni trgovski uslužbenec Karol Ferlikar zaradi goljufije in poneverjenja zneska 547 kron. Sodišče mu je prisodilo tri mesece težke ječe.

Maribor. V zadnji seji mestnega sveta so bili sprejeti v domovinsko zvezo mariborskega mesta sledeči trgovci: Vid Murko, Jožef Baumeister in Rudolf Kokošinek.

Maribor. V pretečenem tednu je bilo v Mariboru 7 slučajev škrlatice in 2 slučajev davice.

Maribor. Ker so došle krušne karte mestnemu uradu tako pozno, da jih ni bilo mogoče prevedeti z občinskim pečatom, se bodo takrat izdajale brez občinskega pečata.

Maribor. Od ponedeljka naprej bo mariborska mestna občina zopet prodajala v mestni prodajalni v Freihausgasse št. 3, zeljnate glave, čebulo in koruzno moko za kuretino.

Krčevina pri Mariboru. V Celovcu je umrl za ranami, dobljenimi na bojišču topničar Franc Ferk, doma iz naše občine.

Hrastovec pri Št. Lenartu. Tukajšnji grad, ki je 400 let bil lastnina grofovske družine Herberstein, je pred 100 leti prišel v roke tujim posestnikom. Kakor se poroča, je grof Herberstein, last-

nik vurbereškega gradu Hrastovec zopet pridobil za svojo družino.

Studenci pri Mariboru. Na okrajni cesti v Studencih pri Mariboru je povozil vojaški avtomobil štiri leta starega sina tukajšnjega orožniškega stražmojstra Ehrlicha. Dečka so prepeljali v mariborsko bolnišnico, v kateri je pa kmalu nato umrl.

Št. Ilj v Slov. gor. Kolikor je znano, je padlo dosedaj v vojni iz naše župnije že okrog 12 mož in mladeničev in sicer sami Slovenci.

Pače. V Rogozi je umrla blaga, verna žena Marija Malajner, mati g. kaplana Karla Malajner in gospe Roze Gselman. Pogreb je bil v četrtek 4. novembra. Vodil ga je g. kaplan Malajner ob obilni udeležbi ljudstva. Pokojna je bila zlata žena, vzorna mati, povsod priljubljena in globoko veraa. Bog nam daj še veliko takih mater! N. v m. p.!

Konjice. Nemškemu Schulvereinu so darovali: Benedikt Hertl, grajščak na Goliču, 6 K, Lovre Laurič 30 K, Ferdinand Klemen, Franc Kupnik, dr. Kurnik po 5 K; nadučitelj Janez Fras, Jožef Drevenšek, J. Čebul, P. Vedenik, Vrbnik, Katarina Pučnik, Filipič, dr. Kadivnik po 2 K, K. Hrepevnik, Topolšek, K. Vezensek, Senica, Ternek, Antonič, Franc Kovač in Antonija Burda po 1 K.

Celje. Enoletni prostovoljec pri 17. pešpolku Mirko Gruden iz Spodnje Hudinje pri Celju, kate-rega so delj časa pogrešali, se nahaja od 13. septembra ranjen in ujet v Čerkasu v Rusiji.

Celje. Dne 3. t. m. se je vršila pred tukajšnjim okrožnim sodiščem kazenska obravnava proti tatinski tolpi, ki se je priklatila iz Hrvaškega in ki je svoj čas s tatvinami in vlomi silno razburjala brežiško okolico. Obsojeni so bili Martin Jambrešič na 8 mesecev, V. Prebila na 7, Štefan Prebila na 6 mesecev in ostale štiri ženske osebe pa na 4 mesece težke ječe.

Petrovče. V Arji vasi se je dne 30. oktobra vrgel pod železnico Rus-ujetnik, ki je delal pri nekem kmetu. Vlak je odrezal Rusu glavo. Pred samoumorom je Rus pripovedal, da ima doma sedem malih otrok in ženo ter da nihče ne skrbi za njegovo družino.

Trbovlje. Ker se je pretečeno nedeljo predstava »Desetega brata« izborna obnesla in je bilo ljudstvo s predstavo splošno zadovoljno, bodo naši Orli in dekleta prihodnjo nedeljo dne 14. t. m. zopet ponavljali in sicer popoldan točno ob 3. uri. Ker je čisti dobiček namenjen za sirote in vdove padlih vojakov, se prosi prav za obilno udeležbo. Vstopnina po navadi.

Brežice. Tukajšnji sodnijski eksekutor J. Janžic se je obesil iz strahu pred kaznijo, ker je pretepel v gostilni nekega moža.

Tudi v ptujskem okraju se smejo jajca in krompir in mleko po okraju prosto prodajati in kupovati. »Štajerčevo« poročilo, da to ni dovoljeno, je krivo. Tudi nadaljno poročilo, da se bodo cene potom sodnije dognale, je krivo. Sodnije ne nastavljajo cen. Ako poglavarstvo z dovoljenjem namestnije ni razglasilo najvišjih cen, nastavijo cene kmetje sami, kakor se jim zdi pravično. Več prihodnji »Gospodar«.

Najnovejša poročila.

Dne 8. nov.

Iz uradnih poročil povzamemo:

Srbsko bojišče.

V dolini Moravice (južno od Požege) smo dospeli do Ivanjice.

V dolini Ibarja (južno od Čačaka) smo dospeli do Glogovačkega Vrha.

V Kraljevu smo zaplenili 130 topov.

Gallwitzeva armada se bliža Kruševcu.

Bolgarske čete so dospale od juga sem v bližino Leskovca (Moravska dolina).

Proti Prištini na Kosovem polju prodirajo Bolgari uspešno.

Italijansko bojišče.

Razmeroma mir. Vsi poizkusi, prebiti našo fronto pri Sv. Martinu, brezuspešni.

Novo grško ministrstvo

Kralj je sprejel odstop Zaimisovega ministrstva ter poveril sestavo novega ministrstva Skuludisu. Ta bo obdržal vse druge ministre razven Zaimisa. Tok grške politike ostane dosedanji.